

Kedves Testvérek!

Múlt vasárnap hallhattuk az apostolok kiküldéséről szóló evangéliumi szakaszt, most pedig, az évközi tizenhatodik vasárnap evangéliumában az evangélista beszámol az apostolok visszatértéről. Az egész evangéliumi részlet hangvétele bensőséges, nagyon is emberi. Egyfelől szinte kiérződik a szavakból az apostolok megilletődöttsége, lelkesültsége, de mindenekelőtt a rengeteg élmény öröme, de ugyanakkor fáradtsága is. Másfelől ott áll Jézus, aki oly nagy figyelemmel, érzékenységgel fogadja az apostolokat. Meghallgatja beszámolóikat majd pedig félrehívja őket, hogy magukban legyenek, a néptől távol, hogy pihenjenek egy kicsit.

Ezen mondhatni baráti hangulatú elbeszélést az evangéliumban kiegészíti egy másik szint. Ha ezt az elsőt, Jézus és az apostolok újra találkozását nevezhetjük „belső történetnek”, akkor a perikópa második részét, a nép Jézus után sietését, a pásztor nélküli juhok képét tekinthetjük „külső történetnek”. A kettő látszólag nem kapcsolódik össze, hisz az elsőben az apostolok igehirdetése áll a középpontban, a másodikban pedig Jézus tanítja a népet, mintegy tudatosan elvonva az embereket az apostoloktól, hogy ők nyugodtan megpihenhessenek. Azonban a szakasz e két szintje összeér egymással Jézus érzésében: „megesett rajtuk a szíve. Olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok.”

Megváltó a népnek erre az elesettségére, kiszolgáltatottságára teljes lényével, személyének végső odaajándékozásával válaszol: önmagát áldozza fel, hogy a népnek legyen pásztor. Önmagát nem véletlenül nevezi hát a jó Pásztornak. Ez a kép, a juhot vállára emelő, gyógyító, megmentő pásztor képe az egyik lelegelelenebb bibliai hasonlat, amelyet az ősegyház Krisztus ábrázolásában használ. A jó pásztor szüntelenül visszaköszön a katakombák freskóin, szobrokon.

Már az apostolok is, akik Húsvét fényében szemlélik a Mestert, használják ezt a hasonlatot Jézusra. A zsidókhöz írt levél a „juhok nagy pásztorának” nevezi Jézust, Péter apostol első levelében pedig a „legfőbb pásztoroként” írja le őt. Az emberi összetörtségre, vágyra, keresésre – a pásztor nélküli juh állapotára – Krisztus azzal válaszol, hogy önmagát teszi pásztorrá.

Azonban az Üdvözítő figyelme, szeretete és gondoskodása felismerteti vele, hogy az ő pásztori szolgálata, amelyet megtestesült Istenként az emberekért végez, a feltámadás és a mennybemenetel után már nem folytatható ugyanúgy. Itt érkezünk el evangéliumi szakaszunk két részének találkozási pontjához. Jézus azt akarja, hogy a lelkesült, élményekkel teli apostolok, a „küldöttek” nőjenek bele a pásztori szolgálatba, Isten kegyelmétől segítve váljanak továbbvivőivé az emberi történelemben annak a küldetésnek, amelyet átruház rájuk a Mester. Amikor ő már nem fogja emberi személyében pásztorolni nyáját, akkor legyenek ők – s a kézföltétel általi utódaik – azok, akik teljes életükkel, teljes önátadásukkal, teljes emberségükkel pásztoraivá válnak a nyájnak, szolgálóivá és útmutatóivá lesznek a sok kérdés és vágy végső válaszának.

Ezzel Krisztus sajátos módon kijelöli az egyház pásztori alapszerkezetét, amelyet II. János Pál pápa így foglalta össze a Pastores dabo vobis körlevelében. A szinódus utáni apostoli buzdítása elején: „«Szívem szerinti pásztorokat adok nektek.» Jeremiás próféta e szavai által Isten megígéri népének, hogy soha nem hagyja őket pásztorok nélkül, akik összegyűjtik és vezetik ezt a nyáját: «És pásztorokat rendelek fölédük, hogy gondjukat viseljék és legeltessék őket; és nem félnek és nem remegnek többé»

Az Egyház, Isten népe, mivel e prófétai üzenet beteljesedését szüntelenül tapasztalja, örömmel ad hálát az Úrnak, bizonyosan tudván, hogy ezen ígéret eleven, végső és tökéletes

beteljesedése Jézus Krisztus, aki azt mondta: «Én vagyok a jó pásztor», s Ő maga, a juhok nagy pásztora apostolaira és utódaikra bízta Isten nyája legeltetésének szolgálatát.”

Krisztus pásztori életáldozata s a pásztori szolgálat egyházban való továbbadása nem csak pusztán egy prófécia beteljesedése. Amely fölött örömet és hálát kell éreznünk, egyszersmind az egyházi lét egyik alaptörvényének képes megjelenítése. Egyházon belüli fegyelem és rend, vezetés és engedelmisség dinamikája, szolgálat és hatalom kettőssége ebben a képben sajátos kifejtést nyer.

Nem árt időnként erről elgondolkodnunk. Hisz az egyház számára alapvető a közösség, a közösségi identitás megőrzése. Ennek pedig olyan jelei vannak – Oltáriszentség, közös istentisztelet, egyházi engedelmisség stb. – amelyek elválaszthatatlanok a papság és a hívők viszonyának helyes megélésétől.

Bizonyára nagyon sok nehézség mutatkozik napjainkban, hisz régebben a hívőket nem tudtuk meghatározni, a papság szerepe világos volt, ma azonban éppen fordítva van. Tudjuk, hogy a világi híveknek mennyire elkötelezett krisztusi életet kell élniük, mi módon részesülnek a megkeresztelt általános papságában s az abból fakadó küldetésben. Gyakoroljuk-e ezt családjainkban vonzóan. Hiszen minden megkeresztelt csecsemőnek első papjai a szülők és a nagyszülők. Példát adunk-e családjainkban. Juhász Gyula: Utolsó imádság versében így fohászkodik:

Jó Jézusom, ki bús gyermekkoromban
Gyakran szálltál szívembe, merre mentél,
Hogy nem lelek e szörnyű fájdalomban
Egyebet a meddő, mély gyötrellemnél?

Hisz a világnak minden tájain
Most Téged várnak és Benned remélnek,
A csodálatos földi születésnek
Meleg és fénylő ünnepnapjain.

S ha egyszer mégis a vén, nagy gyerekeknek
Szívébe szállnál újra, égi gyermek,
De nem vagyok én méltó erre, nem.

Legyen mindenki boldog, aki él itt
S halálra fáradt lelkem szenvedésit
Írd mind az ő javukra, Istenem!

El tudjuk-e érni, hogy gyermekeink szívébe szálljon, vagy helyette, mindenféle kütyüt adunk a kezükbe, hogy személyes fáradságunk ne legyen.

Ugyanakkor mi pásztorok mintha nehezebben lennének saját magunkra. Éppen ezért napjainkban kiemelt és közös felelősségünk, hogy a plébániai közösségek és a Krisztus által rendelt pásztorok közösen dolgozzanak. Krisztus, a jó Pásztor szellemében találják meg önazonosságukat, nem az alá-fölérendeltségben, hanem abban a sajátos küldetésben, amely áthatja s mozgás közben a helyes irányban tartja az egyház életét, útját a legfőbb Pásztor, Krisztus felé.